

Рівненський державний гуманітарний університет
Кафедра образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК15 «Декоративна пластика»

Другого рівня вищої освіти

За спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація»

Кваліфікація: образотворче та декоративно-прикладне мистецтво
факультет художньо-педагогічний

2023 – 2024 навчальний рік

Робоча програма «**Декоративна пластика**» для здобувачів вищої освіти за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» (Спеціалізація: образотворче та декоративно-прикладне мистецтво)

Розробник: Крайлюк Л.В., к. мист. н., доцент кафедри образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва

Мова навчання - українська

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри

Протокол від “_____” _____ 2022 року № _____

Завідувач кафедри

(_____)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

♥ _____, 2022 рік

♥ _____, 2022 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 02 Культура і мистецтво	Обов’язкова	
Модулів –	спеціальність 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» (Кваліфікація: образотворче та декоративно-прикладне мистецтво)	Рік підготовки	
Змістових модулів –		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – письмовий мистецтвознавчий аналіз експонованого твору образотворчого мистецтва (за вибором)		Семестр	
Загальна кількість годин – 810		2-й	2-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 4	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	14 год.	4 год.
		Практичні	
		16 год.	6 год.
		Самостійна робота	
		60 год.	год.
		Вид контролю:	
		Залік – 2	Залік – 2

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Декоративна пластика протягом тисячолітньої історії людства залишається однією з найуживаніших мистецьких практик. Практично кожна культурна епоха переконує у невичерпності виражальних можливостей різноманітних технік художньої пластики. Мистецтво сучасності у дослідженнях реалій навколишнього світу вочевидь також звертається до безмежного естетичного потенціалу пластики, теоретичне та практичне засвоєння якого є метою дисципліни «Декоративна пластика».

У мистецтві багатоплановість людського буття інтегрується і синтезується на рівні особистості майстра-художника-автора у процесі творчого художньо-образного осмислення ним навколишньої дійсності. Кожний твір мистецтва має двоєдину сутність: в ньому закладено як об'єктивну інформацію про рівень культурного розвитку суспільства, так і особливий емоційний художньо-образний зміст, який не вичерпується рядом понять наукового пізнання, а є виявом суб'єктивного бачення дійсності художником, його інтелекту та інтуїції, складу його психіки, мірою його таланту, виявом естетичної культури.

Курс «Декоративна пластика», таким чином, є однією з базових професійних дисциплін в процесі навчання образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва. Міжпредметні зв'язки є надзвичайно розгалуженими, в першу чергу слід зазначити наближеність до таких дисциплін як основи композиції, скульптура, рисунок, живопис, кольорознавство, філософія, історія та теорія мистецтв, естетика, психологія.

Мета – знання особливостей дослідження дійсності засобами мистецької, виражальних можливостей пластики та вміння застосовувати ці знання в процесі художньої творчості.

Завдання:

- оволодіння методологією komponування творів пластики з урахуванням особливостей пластичних матеріалів;
- розуміння системи естетичних можливостей пластики через вивчення історичного процесу мистецької практики та її теоретичного осмислення.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати: історію виникнення технік художньої пластики, можливості їх застосування та komponування різними художніми матеріалами.

вміти: обирати і застосовувати мистецький інструментарій, матеріали та методи, найдоцільніші для здійснення конкретного мистецького твору.

Програмні компетентності

Інтегральна компетентність – здатність розв’язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих теорій, положень і методів та характеризується певною невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

02 – Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

07 – Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями з образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва.

08 – Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

10 – Здатність цінувати і поважати національну своєрідність, розуміння культур та звичаїв інших країн.

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

01 – Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, зміст основних класичних і сучасних категорій та концепцій мистецтвознавчої науки, усвідомлювати їх художньо-естетичну природу.

10 – Здатність здійснювати пошук, збір, систематизацію, нагромадження інформації освітнього та мистецтвознавчого характеру, оброблювати дані, готувати аналітичні матеріали за допомогою сучасних інформаційних технологій.

13 – Здатність берегти, відтворювати, примножувати та популяризувати традиційні та синтезувати сучасні технології виконання художніх творів в межах спеціалізацій образотворчого та декоративного мистецтва.

Програмні результати навчання

02 – Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.

05 – Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.

07 – Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів образотворчого та декоративного мистецтва, сценографії, та використовувати існуючі методики в практичній діяльності за фахом.

08 – Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи будови об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.

09 – Застосовувати знання з історії мистецтв у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.

10 – Володіти основами наукового дослідження, вміти здійснювати мистецтвознавчий аналіз художнього твору.

14 – Дотримуватися морально-етичних норм, принципів і правил поведінки в сучасному суспільстві.

15 – Тракувати формотворчі засоби образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, комплексно визначати їхню функціональну та естетичну специфіку у комунікативному просторі

16 – Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва.

17 – Розуміти вагому роль українських етномистецьких традицій у стильових рішеннях творів образотворчого, декоративного та сучасного візуального мистецтва

18 – Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації

3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Техніки декоративної пластики в історичній ретроспективі

Тема 1. Матеріали в скульптурі та декоративній пластиці Стародавнього світу.

Тема 2. Декоративна пластика в епоху Середньовіччя та Відродження.

Тема 3. Декоративна пластика мистецтва бароко, рококо та класицизму.

Тема 4. Етапи розвитку декоративної пластики в мистецтві XIX і XX століть.

Тема 5. Декоративна пластика в мистецтві постмодерну. Творчість сучасних українських авторів.

Модуль 2. Виразальні можливості технік декоративної пластики

Змістовий модуль 1. Основи проєктування пластичних двовимірних об'єктів

Тема 6. Інтерпретування українських традиційних мотивів у декоративній пластиці (графічний проєкт).

Змістовий модуль 2. Основи проєктування тривимірних об'єктів

Тема 7. Абстрактна скульптурна композиція (графічний проєкт та модель в пластиліні).

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усьог го	у тому числі				
		л	п	лаб .	інд .	с. р.		л	п	лаб .	і н д .	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Техніки декоративної пластики в історичній ретроспективі												
Тема 1. Дерево як матеріал в скульптурі та декоративному мистецтві Стародавнього світу	4	2	0			2	4	1				3
Тема 2. Матеріали в скульптурі та декоративній пластиці Стародавнього світу	4	2	0			2	4	1				3
Тема 3. Декоративна пластика мистецтва бароко, рококо та класицизму	4	2	0			2	4	1				3
Тема 4. Етапи розвитку декоративної пластики в мистецтві XIX і XX століть.	4	2	0			2	4	1				3
Тема 5. Декоративна пластика в мистецтві постмодерну. Творчість сучасних українських	4	2	0			2	4	2				2

авторів												
Усього годин (модуль 1)	20	10				10	20	6				14

**Модуль 2. Виразальні
можливості технік
декоративної пластики**

Змістовий модуль 1. Основи проєктування пластичних двовимірних об'єктів

Тема 6. Інтерпретування українських традиційних мотивів у декоративній пластиці (графічний проєкт).	30	2	8			20	30	2	4			24
---	----	---	---	--	--	----	----	---	---	--	--	----

Змістовий модуль 2. Основи проєктування тривимірних об'єктів

Тема 7. Абстрактна скульптурна композиція (графічний проєкт та модель в пластиліні).	40	2	8			30	40	0	6			34
Усього годин (модуль 2)	70	4	16			84	70	2				58
Усього годин	90	14	16			60	90	8	10			82

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна форма	Кількість годин заочна форма навчання
----------	------------	--------------------------------	---

		навчання	
1	Дерево як матеріал в скульптурі та декоративному мистецтві Стародавнього світу	2	3
2	Художня деревообробка в епоху Середньовіччя та Відродження	2	3
3	Дерево як матеріал декоративного мистецтва бароко, рококо та класицизму	2	4
4	Етапи «повернення до дерева» в мистецтві XIX і XX століть.	2	4
5	Художня деревообробка в мистецтві постмодерну. Творчість сучасних українських авторів	2	4
6	Інтерпретування українських орнаментальних мотивів в геометричному трьохгранно-виїмчастому різьбленні (графічний проєкт)	14	
7	Інтерпретація натюрморту в барельєфі та/або контррельєфі (графічний проєкт)	24	
8	Абстрактна скульптурна композиція (графічний проєкт та модель в пластиліні)	30	
9		4	6
10		4	6
11		4	6
12		4	5
13		4	5
14		4	5
15		4	5

16		5	6
17		5	6,5
18		5	6,5
19		4	6
20		5	5
21		4	4,5
22		4	5,5
23		4	5,5
24		4	4,5
25		4	5,5
26		4	6,5
	Разом		

10. Індивідуальні завдання.

11. Методи навчання.

МН1 –словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);

МН2 –практичний метод (практичні заняття);

МН3 –наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій);

МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);

МН5 –відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);

МН6 –самостійна робота (розв'язання завдань);

МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.

12. Методи оцінювання.

МО1 – екзамени;

МО2 – усне або письмове опитування

МО7 – презентації результатів виконаних завдань та досліджень;

МО8 – презентації та виступи на наукових заходах;

МО11 – іспит.

13. Засоби діагностики результатів навчання (засобами оцінювання та методами демонстрування результатів можуть бути:

-заліки, екзамени;

-перегляди;

-презентації результатів виконаних завдань на виставках;

-завдання на реальних об'єктах.

14. Критерії оцінювання результатів навчання. Визначити за допомогою якісних критеріїв мінімальний пороговий рівень оцінки і трансформувати його в мінімальну позитивну оцінку. Зазначити використовувану числову (рейтингову) шкалу.

Критерії оцінювання передбачають оцінку якісного рівня виконаних завдань, володіння професійною термінологією, глибини знання етапів розвитку деревообробки, можливість інтерпретування візуальної інформації в процесі обговорення, дискусії, аналізу. Рівень знань здобувачів вищої освіти визначається в процесі проведення практичних робіт та презентації індивідуального завдання. Мінімальний пороговий рівень позитивного оцінювання передбачає володіння композицією, розумінням особливостей матеріалу, професійною термінологією, знання основних етапів виконання проєктів; базове розуміння культурних та історичних взаємовпливів. Важливим критерієм оцінювання знань є вміння критично мислити, визначати естетичний рівень виконаних завдань, самостійність в інтерпретуванні власних творів, здатність до самоаналізу.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Модуль 1. Техніки художньої деревообробки в історичній ретроспективі					Сума
Поточне тестування					10
T1	T2	T3	T4	T5	
2	2	2	2	2	

T1, T2 ... T5 – теми змістових модулів.

Модуль 2. Виразальні можливості технік художньої деревообробки Перегляд (залік)			Сума а
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2	
6	7	8	90
45	45	50	

T6, T7, T8 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку

A 90-100	відмінно	зараховано
B 82-89	добре	
C 74-81		
D 66-73	задовільно	
E 60-66		
FX 34-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
F 0-33	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Методичні рекомендації з навчальної дисципліни «**Проектування художнього дерева**» для здобувачів вищої освіти денної, заочної та скороченої форм навчання за спеціальністю 023 Образотворче мистецтво, декоративно-прикладне мистецтво, реставрація. Крайлюк Л. В.; - Рівне : РДГУ – 2021. – 26 с.

2. Візуальні матеріали на електронних носіях.

14. Рекомендована література (основна)

1. Вишеславський Г. Contemporary art України – від андеграунду до мейнстріму / Г. Вишеславський ; Ін-т проблем сучас. мистец. НАН України. – Київ: ІПСМ НАН України, 2020. – 256 с., іл.
2. Декоративно-прикладне мистецтво : Нав. посібник для студентів пед.ін-тів / Є. А. Антонович, Р. В. Захарчук-Чугай, М. Є. Станкевич . — Львів : Світ, 1992 . — 271 с. : іл.
3. Драган М. Українська декоративна різьба XVI–XVIII ст. К.: Наукова думка, 1970. 204 с., іл.

4. Луцан Н. І. Декоративно-прикладне мистецтво та основи дизайну : Навч. посіб. / Н. І. Луцан. – К. : Слово, 2009. – 172 с., іл.
5. Михайленко В. Є., Яковлєв М. І. Основи композиції (геометричні аспекти художнього формотворення). – К.: Каравела, 2004. – 196 с.
6. Моран Анри де. История декоративно-прикладного искусства от древнейших времен до наших дней / М. : Искусство, 1982. 578 с.
7. Станкевич М. Вибрані праці: Автентичність мистецтва: Питання теорії пластичних мистецтв. Львів: СКІМ, 2004. 192 с.
8. Сучасне українське декоративне мистецтво: збереження національної своєрідності в умовах глобалізації : монографія / НАН України, ІМФЕ ім. М.Т. Рильського, 2019. 240 с.
9. Українське художнє дерево XVI-XX ст. [Текст] / М. Є. Станкевич ; НАН України, Інститут народознавства. — Л. : Інститут народознавства НАН України, 2002. — 480 с.: іл.
10. Фартінг С., Корк Р. Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення / К.: Vivat, 2019. – 576 с., іл.
11. Шевнюк О.Л. Історія мистецтв: Навч. посіб. К.: Освіта України, 2015. – 451 с., іл.

Рекомендована література (додаткова)

1. Кес Д. Стили мебели. Будапешт: Издательство Академии наук Венгрии, 1981. 264 с.
2. Тимків Б. Мистецтво України і діаспори: дерево різьба сакральна й ужиткова : монографія / Богдан Тимків. – Івано-Франківськ: Нова Зоря, 2009. 206 с., іл.

